

KARLOVSKÝ ZPRAVODAJ

LÉTO 2017 | VYDÁVÁ OBEČNÍ ÚŘAD VE VELKÝCH KARLOVICÍCH | www.velkekarlovice.cz

Vážení spoluobčané,

dne 15.6.2017 se uskutečnilo 12. zasedání zastupitelstva obce, na jehož začátku starosta poděkoval jménem zastupitelů obce Otci Rastislavu Kršákovi za úsilí, které věnoval opravě kostela Panny Marie Sněžné u příležitosti ukončení jeho šestileté pastorační činnosti ve Velkých Karlovicích a popřál mu hodně štěstí na novém působišti, v Nitře.

Zastupitelé obce, kteří jednali v plném počtu 15 členů, schválili:

- celoroční hospodaření obce a závěrečný účet za rok 2016 včetně Zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření obce Velké Karlovice za rok 2016, kontrolního oddělení Odboru kanceláře ředitele Krajského úřadu Zlínského kraje-bez výhrad.
- účetní závěrku obce Velké Karlovice sestavenou k rozvahovému dni 31.12.2016.
- plnění rozpočtu obce k 31.5.2017 a druhou úpravu rozpočtu obce ve výši 1 831 tis. Kč.
- finanční prostředky na provedení opravy komunikace do Miloňova, která bude spočívat v položení 5 cm vrstvy asfaltobetonu včetně vyrovnávacích a spojovacích vrstev.
- na základě petice občanů „O zákazu ošetrování hlavní silnice ve Velkých Karlovicích solením“, doporučení provozovatele vodního zdroje a vodovodu, VaK Vsetín a.s. a na základě vlastních poznatků inertní posyp jako materiál pro zimní údržbu komunikace II/487 od okružní křižovatky na Beskyd. Chlorid sodný lze používat pouze v případě kalamitních stavů. Rovněž zastupitelé obce uložili členům rady rozšířit plán zimní údržby o včasné provádění zimní údržby i na komunikaci II/487.
- prodloužení termínu zpracování územního plánu obce Velké Karlovice do 30.9.2017 a vzali na vědomí informaci o postupu zpracování ÚP.
- úpravu Smlouvy o výkonu správy majetku obce uzavřenou mezi Obcí Velké Karlovice a Základní školou Velké Karlovice, okres Vsetín, která spočívá v zúžení rozsahu spravovaného majetku (budova horní školy se zázemím).
- směnu pozemků s manžely Čermákovými, s Římskokatolickou farností Velké Karlovice.
- záměr obce řešit žádost p. Matochové o odkoupení pozemků v rámci celého úseku společných hranic pozemků po fyzickém zaměření.
- zveřejnit záměr prodeje stavebního pozemku v Tisňavách pro občany s trvalým pobytem ve Velkých Karlovicích a záměr směnít pozemky s manžely Šídlíkovými.
- zřízení věcných břemen pro el. vedení a pro přípojku vody k hotelu Tatra.

Zastupitelé obce uložili členům rady jednat s majitelem objektu Karlovka o kupní ceně za objekt včetně pozemků a vzali na vědomí Závěrečný účet Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínsko za rok 2016.

Více informací o pozemcích a věcných břemenech získáte na úřední desce obecního úřadu.

Olympijský vítěz Jaroslav Kulhavý v cíli Karlovského Pepimaratónu (foto J. Vrážel)

Karlovský Pepimaratón: 1. J. Kulhavý, 2. J. Fojtík, 3. O.Fojtík (foto J. Rypl)

Jubilanti za II. čtvrtletí 2017

80 let:

Stanislav Volek, V. K. 14

Walter Krenek, V. K. 164

Jiří Martinák, V. K. 123

85 let:

Stanislav Kotyza, V. K. 504

Ludmila Mateřánková, V. K. 896

92 let:

Karolina Dorotíková, V. K. 26

Ludmila Zbránková, V. K. 264

94 let:

Miloslav Králík, V. K. 872

97 let:

Anna Mužíková, V. K. 405

Všem srdečně blahopřejeme!

Veřejná výzva na obsazení pracovního místa

„Pomocný referent účetní“

Pracovní poměr na dobu neurčitou s nástupem od října 2017. Pracoviště: Obecní úřad Velké Karlovice, platová třída 8. Požadované vzdělání - střední škola ekonomického směru. Uchazeč předloží písemnou přihlášku včetně profesního strukturovaného životopisu a kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání do 3. července 2017 do 16 hod na adresu Obec Velké Karlovice č. 1, 756 06. Bližší informace na www.velkekarlovice.cz

Informační centrum Velké Karlovice

Před příchodem letních prázdnin malé poohlédnutí za uplynulými měsíci. Jednou z akcí byl Velikonoční jarmark, který provázelo pěkné počasí a návštěvníci se zastavovali u stánků s lahodným občerstvením, u stánků s velikonoční tematikou a v neposlední řadě děti zaujala řemeslná dílna. Na verandě naší dřevěnice postávali návštěvníci u ochutnávky doma pečeného chleba. Z osmi druhů byl nejúspěšnější chleba Miry Moravčička s příchutí medvědího česneku a těsně za ním chléb s cibulkou a se škvarky. Všem, kteří s námi spolupracují, za ochotu velmi děkujeme a těšíme se na příští chutné receptury valašských chlebů.

Další vydařenou akcí bylo Kácení máje s DAREBANDEM. Příjemný začátek navodily děti ze Základní umělecké školy v Karolince svou vernisáží výstavy a vystoupením žáků ZUŠ v amfiteátru u muzea.

Po zhlédnutí výstavy se ke slovu a písničkám přihlásili ogaři z Darebandu. Na závěr vystoupení ogaři skáceli májku a vše završili těmi nejpopulárnějšími písničkami.

Program IC a muzea

- 24. 6. Malířské cesty - výstava obrazů Vladimíra Komárka
- 8. 7. Hrnčířský den
- 22. 7. Poutníci - koncert u muzea
- 3. 8. 23. ročník Setkání řezbářů - zahájení, vernisáž výstavy jubilantů řezbářů, vystoupí RukyNaDudy
- 4. 8. vystoupí Poštár a CM Nechanického, v 19:00 Javory
- 5. 8. vystoupí CM J. Kašpara a CM Javořina
- 6. 8. vystoupí CM Valašský vojvoda a CM s Petrem Sovjákem
- 26. 8. Řemeslný den, v 17:00 koncert Mojžíry Bártka
- 10. 9. Dětský mezinárodní folklorní festival - amfiteátr u muzea
- 28. 9. Autorská výstava a výstava o pytláctví s mysliveckým odpolednem

Věhlasný jazzový trombonista **Mojmír Bártka** celé své mládí až do maturity strávil ve Vsetíně. Absolvoval Hudební konzervatoř v Brně a následně pak Janáčkovu akademii múzických umění v Brně, kde vystudoval kompozici. Od roku 1967 působil čtyřicet let jako sólista, aranžér a skladatel v orchestru Gustava Broma. Střídavě působí jako externí pedagog na katedře skladby JAMU. Od r. 1990 jako vedoucí vyškovského big bandu. Od r. 2010 Big bandu konzervatoře v Brně. Nyní bydlí v Brně a jeho druhým domovem je chalupa v Pluskovci. Založil malou swingovou kapelu, které říká The Young Pekáč.

Vystoupení Mojžíry Bártka se uskuteční 26. 8. v 17 hodin v amfiteátru Karlovského muzea.

Na program IC a Karlovského muzea v létě Vás všechny občany srdečně zveme.

Program IC Zvonice Soláň

- 23. 6. XVIII. Sečení luk na Soláni - Cimbálová muzika Milana Mlčáka, Karlovjanky, Mužský sbor z Kunovic. V 18 hodin louka u Korytářů.
- 24. 6. XVIII. Malířské cesty - Obrazy Františka Nikla, retro hračky Libuše Niklové. Hudební doprovod Ludmila Vašková
- 3.-9. 7. Týdenní malířská škola
- 12. 8. MFF Léto na Soláni 2017 a haferové mlsání
- 19. 8. Valašský salon výtvarných umělců
- 16. 9. Pečení chleba - povídání o chlebu s ochutnávkou

XV. MEZINÁRODNÍ OUTDOOROVÝCH FESTIVAL FILMŮ®

POPRVÉ VE VELKÝCH KARLOVICÍCH

Ve dnech 16.-18.11.2017 proběhne ve Velkých Karlovicích v kinosále u Potockých zkušební ročník promítání outdoorových filmů. Jedná se o akci, která má téměř patnáctiletou tradici a probíhá ve více jak padesáti městech a obcích naší republiky. Promítají se filmy s velice širokým záběrem a tematikou, takže každý si bude moci vybrat svůj oblíbený okruh zájmů, případně získá poznatky z jiných druhů "venkovní" činnosti. Podrobnější informace o celé akci získáte v podzimním výtisku našeho zpravodaje, na informačních letácích, v IC nebo na webových stránkách naší obce.

NENECHTE SI UJÍT ADVENTNÍ KONCERT

Ne, opravdu se nejedná o žádnou mýlku. Skutečně již nyní, si dovoluujeme pozvat vás na tradiční adventní koncert, který pořádá Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov. Důvod, proč tak činíme už teď, je prostý. Naším hostem totiž bude světoznámý houslový virtuóz **JAROSLAV SVĚCENÝ**. Jeho koncerty bývají beznadějně vyprodané, na lístky se stojí fronty. A tak předprodej vstupenek na tento koncert, který se uskuteční 25. listopadu, bude zahájen již v září na pobočkách Charity Svaté rodiny Nový Hrozenkov v Karolince, Novém Hrozenkově i Halenkově. Neváhejte - byla by škoda, nechat si ujít tento úžasný hudební zážitek v krásné vánoční atmosféře.

Renata Holčáková, PR Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov

Den zdraví s charitou aneb Když mistr z Velkých Karlovic vypráví

Ve čtvrtek 20. dubna se konal Den zdraví s charitou, jehož součástí bylo i slavnostní otevření venkovního fitness pro seniory, které se nachází v bezprostřední blízkosti Víceúčelového charitního domu na Halenkově.

Mrazivé počasí „posilování na vzduchu“ příliš nepřálo, přesto se našli tací, kteří „mučící“ přístroje vyzkoušeli. Například několikanásobný mistr Československa a držitel bronzové medaile ve štafetě z Mistrovství světa (1970) v orientačním běhu Svatoslav Galík z Velkých Karlovic či účastník celkem tří Olympijských her (2006, 2010 a 2014), bývalý reprezentant v alpském lyžování, Martin Vráblík.

Martin Vráblík a Svatoslav Galík

Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov hledá zájemce na pozici:

Sociální pracovník a metodik sociálních služeb

POŽADUJEME:

- Ukončené VŠ nebo vyšší odborné vzdělání sociálního směru dle §110 zákona č. 108/2006 Sb.
- praxe v sociálních službách na pozici sociálního pracovníka 1 rok. Znalost zák. č. 108/2006 Sb. o sociálních službách
- velmi dobrá znalost se zaváděním standardů kvality sociálních služeb, velmi dobrá znalost práce na PC, ŘP sk.B.
- Osobnostní předpoklady: samostatnost, flexibilita, organizační schopnosti, schopnost empatie, dobrý ústní i písemný projev, zodpovědný a cílevědomý přístup k práci

NABÍZÍME:

- plný pracovní úvazek s případnou možností prodloužení pracovní smlouvy
- příjemné pracovní prostředí a práci v dobrém kolektivu, účast na akcích organizace, vstřícnost při sladování pracovního a rodinného života
- profesní růst, supervizní podporu
- možnost prohlubování a zvyšování kvalifikace
- dovolenou v rozsahu 25 dnů

Nástup možný ihned.

VÍCE INFORMACÍ PODÁ: Jana Valentová, tel.: 734875593

Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov hledá zájemce na pozici:

PEČOVATEL/PEČOVATELKA

Práce na celý nebo poloviční úvazek. Nástup možný ihned.

POŽADUJEME:

- odborná způsobilost k výkonu povolání pracovníka v sociálních službách dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách (kurz Pracovník v sociálních službách - možné doplnit, nebo střední sociální škola) - nutnou podmínkou řidičský průkaz skupiny B (aktivní řidič) - trestní bezúhonnost - zdravotní způsobilost k výkonu povolání - možnost práce večer - spolehlivost, samostatnost, zodpovědnost, odolnost vůči stresovým situacím - zkušenosti s prací se seniory výhodou

NABÍZÍME:

- plný pracovní úvazek s případnou možností prodloužení pracovní smlouvy
- příjemné pracovní prostředí a práce v dobrém kolektivu pečovatelek, účast na akcích organizace
- profesní růst, supervizní podporu
- možnost prohlubování a zvyšování kvalifikace
- dovolenou v rozsahu 25 dnů

KONTAKTNÍ OSOBA: Jana Orságová, tel: 728 324 457

JEN NEBÝT SÁM...

Je jarní páteční odpoledne. Sluníčko svítí, ptáci pějí jak z gramodesky a červená auta Charity Svaté rodiny Nový Hrozenkov se řadí do štrúdlu na parkovišti před kostelem Panny Marie Sněžné ve Velkých Karlovicích. Pečovatelky právě svázejí seniory ke mši svaté, která je obětována za všechny klienty Charity Svaté rodiny a také za její zaměstnance. Mši sv. celebruje P. Rastislav Kršák.

„Jak je ten kostelík krásně opravený - i uvnitř, ani nevím, jak dlouho jsem tu nebyla,“ nechala se slyšet jedna z žen po mši svaté. I ona se, spolu s ostatními, zastavila u východu kostela, aby si vybrala pohlednice a propagační materiály o kostele, jak je k tomu vyzval P. Rastislav na závěr mše.

Pak už kroky všech směřují do vedlejšího pastoračního centra, kde pečovatelské připravily bohaté občerstvení. Hostů je na pětadvacet od Karlovic až po Hovězí. „Podobná setkání organizuje Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov čtyřikrát do roka a účastní se ho nejen klienti Charity, ale všichni její příznivci či klienti budoucí,“ říká Jana Orságová, vedoucí Charitní pečovatelské služby. Ve své krátké uvítací řeči neskrývá radost nad tím, že se od posledního setkání, které proběhlo před Vánoci, zase všichni sešli. Dorazili i ti ze vzdálených kotárů, odkud je pečovatelské svezly charitními vozy.

A proč vlastně senioři na podobné akce chodí?

„Já už tady chodím přes čas,“ vtipkuje sedmaosmdesátiletá paní Boženka. Vždycky se ale prý na setkání těší a s místní Charitou jezdí i na poutě. „Žena mě vycvičila v kultuře a chodit mezi lidmi. Jinak bych byl jak ten poustevník,“ dělí se o svou motivaci pan Jiří, sedící u stolu naproti. „Víte, já mám muža po mrtvici a nemůžu si s ním moc popovídat, a tak jsem ráda za každé takovéto setkání, co Charita pořádá,“ vysvětluje důvod své účasti paní Eva. „Potkám sa tady s dcérami, to sú kámošky. Povykládáme, zasmějeme sa. Je nám spolu dobře.“ Zdálnivě různé důvody, které však mají jedno společné - touhu člověka po společnosti milých lidí. Krátce a výstižně řečeno jedním z klientů: „jen nebýt sám...“ A právě o to se Charita Svaté rodiny při zmiňovaných setkáních snaží.

(ren)

SPORTOVNÍ ODDÍL PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Ráda bych touto cestou informovala o rozšiřujících se možnostech nejen sportovního využití pro naše děti. Velké Karlovice jsou známé jako ideální místo pro milovníky sjezdového lyžování, avšak již delší dobu zde neexistoval žádný oficiální lyžařský oddíl zabývající se tréninkem lyžování talentovaných dětí. A to i přesto, že mnozí z místních za sebou mají aktivní zkušenost z účasti v lyžařském oddílu (jakým byl např. oddíl TJ Ski-turist nebo TJ TATRAN.)

Poslední krásná a k zimním sportům mimořádně vstřícná zima nás přiměla k tomu, abychom zrealizovali záměr, o němž jsme už delší dobu diskutovali. Poskytnout dětem nadšeným do tohoto sportu zázemí, které jim umožní pravidelně a pod profesionálním vedením trénovat sjezdové lyžování. V lednu tohoto roku tak byly zahájeny pravidelné tréninky sportovního oddílu SKI TATRAN Velké Karlovice pod vedením trenéra Petra Štulera v areálu Kyčerka, kde nám jeho provozovatel pan Otto Kořístka velmi ochotně poskytl zázemí.

V aktuálním jarním a letním období pokračujeme všestranným tréninkem v tělocvičně a venku pod stejným vedením. Víkendy pak patří kolům. Společné vyjíždky po okolí, adrenalin v bikeparcích, trénování techniky i kondiční jízdy, jsou oblíbené nejen u dětí, ale také u rodičů. Na rozvoji pohybových schopností našich dětí se kromě hlavního trenéra podílejí také Jarek a Monika Bednaříkovi (kola) a Janek Minarčík (tenis, inline brusle, pohybovky, atd.) Všem patří velký dík za ochotu, nasazení a hravý přístup.

Naším cílem do budoucna jsou děti nadšené ze sportu, které jezdí na lyžích, na kolech, nebo třeba na inline bruslích správně, ale hlavně s nadšením a pro radost. Které si užívají možnosti týmového sdílení bez zbytečného přetěžování. Své schopnosti budeme testovat především na lokálních závodech. Pokud se však mezi dětmi objeví talent, jenž bude třeba rozvíjet na vyšší úrovni, uděláme vše pro to, abychom mu takové podmínky poskytli.

V současné době je v našem oddílu okolo 20 dětí od 6 do 13 let. Rádi přivítáme nové zájemce, v případě zájmu nás proto neváhejte kontaktovat.

Marie Samek Polášková, SKI Tatan

Mladí hasiči

Od 1. dubna začal ve Velkých Karlovicích svoji činnost oddíl mladých hasičů. Nové přírůstky přijímáme v kategoriích mladší (do 11 let) a starší žáci (do 15 let). Zaměření mladých hasičů je různorodé. Od sportovních aktivit, počínaje hrou Plamen, která obsahuje 7 základních disciplín mladých hasičů od uzlování přes individuální disciplíny, jako běh na 60 m s překážkami, až po kolektivní sedmičlenný požární útok. Pravidelné sobotní tréninky doplňujeme exkurzemi a výlety. Oblíbené jsou návštěvy stanic profesionálních hasičů. Letní sezona patří hlavně soutěžím. Účastníme se soutěží v okrese Vsetín a jako jediný český tým i nově vzniklé Středoslovenské ligy v běhu na 60 m s překážkami. Na živo se na nás můžete přijít podívat každou sobotu od 14 h u hasičské zbrojnice v Tísňavách, nebo sledovat naše aktivity na Facebooku Mladí hasiči Velké Karlovice.

Lukáš Vojvodík - vedoucí MH Velké Karlovice

Zpřijemněte si konec prázdnin divadlem

Poslední dny letních prázdnin si můžete opět zpřijemnit návštěvou divadelních představení pod šapitó. Ve dnech 25. až 31. srpna se bude opět konat charitativní festival Týden kultury na Valašsku, pořádaný Resortem Valachy, jehož akce můžete navštívit na louce pod hotelem Lanterna.

Výtěžek opět poputuje na dobročinné účely. Po loňském ročníku, kdy výtěžek obdržel místní dobrovolný hasič Jakub Horák, bude tentokrát podpořena rodina 9letého Tomáše Koňáříka z Velkých Karlovic, který trpí svalovou dystrofií, a mobilní hospic Strom života.

Vstupenky je možné objednat na rezervace@valachy.cz nebo také koupit osobně v recepcích hotelů Lanterna, Horal nebo Galik.

Program Týdne kultury na Valašsku 2017

- 25. 8. Malé Divadlo Komedie: 1+1=3
- 26. 8. Divadlo pohádek: Princové jsou na draka (pohádka)
- 26. 8. Studio DVA divadlo: Ondřej Sokol - Celebrity (stand-up comedy)
- 27. 8. Slovácké divadlo: Rychlé šípy
- 27. 8. Studio DVA divadlo: K. Roden a J. Krausová - Otevřené manželství
- 28. 8. Jaroslav Dušek: Čtyři dohody
- 29. 8. Jaroslav Dušek: Pátá dohoda
- 30. 8. Caveman - Jan Holík
- 31. 8. Halina Pawlowská: One woman show "Chuť do života"

Více na www.tydenkultury.cz

Další chystané akce v údolí Léskové

- 7. a 8. 10. - Karlovský gastrofestival
- 14. 10. - Podzimní kouzlení se stezkou odvahy
- 21. 10. - Běhej Valachy

Nenechejte si ujít ani tradiční triatlon VALACHY MAN, který pořádá Resort Valachy u Balatonu v Novém Hrozenkově v pátek 4. srpna. Závodů kombinující plavání, horské kolo a běh budou připraveny jak pro dospělé, tak i pro děti.

Martina Žáčková

Dětský sportovní oddíl PRUŽINKY bilancuje druhou sezonu

Blíží se konec dalšího školního roku a s ním i závěr již druhého roku fungování místní dětské sportovní skupiny PRUŽINKY. Uplynulý rok byl pro náš oddíl rokem poměrně pestrým. V první řadě se k nám do party přidal skvělý sportovec, instruktor a neskutečně manuálně zručný pedagog – Janek Minarčík, který vnesl do našich hodin ryze mužský element s novou dynamikou a zároveň nám pomohl vytvořit skvělé technické zázemí v tělocvičně stávajícího Obecního úřadu. Děti si tak mohou trénovat svou rovnováhu na tzv. slackline, vyzkoušet si překonávání překážek ve výškách na zcela originální, Jankem vlastnoručně upletené síti, či se mohou opravdu pořádně rozhoupat na kruzích.

Dalším významným mezníkem letošní „pružinkové“ sezóny bylo zastřešení našeho oddílu pod místní Tělovýchovnou Jednotu TATRAN, čímž dostává náš původně ryze amatérský záměr zcela jinou, oficiálnější podobu. Velmi si vážíme tohoto zázemí, které nás mj. motivuje i k tomu, abychom pro děti připravovali neustále nové aktivity, v souladu s jejich aktuálními fyzickými i mentálními možnostmi.

V pořadí třetí nejdůležitější událostí uplynulého školního roku bylo velmi podstatné rozšíření našich stávajících sportovních pomůcek o zcela nové prvky, jejichž zakoupení jsme mohli zrealizovat jen díky štědré finanční podpoře několika podnikatelských subjektů či jednotlivců. Jmenovitě bychom chtěli velmi poděkovat: Obecnímu úřadu Velké Karlovice, společnosti KOTRLA a.s., panu Radovanu Růčkoví, panu Petru Koňářkovi a panu Otto Kořístkovi. Velmi si jejich podpory vážíme a děkujeme za ni! Díky jejich příspěvkům mohou děti nyní v hodinách aktivně využívat: 4 ks zcela nových kvalitních žíněnek, molitanové a ALU sestavy překážek, balanční pomůcky v podobě rovnovážného hada, rehabilitačního tunelu a spoustu dalších užitečných pomůcek.

V našich hodinách se snažíme vést děti k pohybu převážně formou hry, ale učíme je také jisté formě disciplíny, vzájemné ohleduplnosti a týmové spolupráce. Naším přáním je, aby děti nabízené aktivity bavily, těšily se na ně a také na své kamarády. Vedle klasických „sportovních“ hodin jsme letos absolvovali např. společné nocování v tělocvičně, s večerní dobrodružnou procházkou do Miloňovek za Pánem lesa. Několikrát jsme také společně vyběhli nad malou rozhlednu v Miloňově, kde si děti vyzkoušely speciální outdoorové aktivity.

Část starších dětí se s námi bude nyní loučit, protože většina z nich nastupuje po prázdninách do školy, která jim nabídne spoustu nových kroužků, přiměřeně potřebám jejich věku. V našem oddíle se tak uvolní prostor dalším menším dětem, pro které je výhradně určen. VYZÝVÁME tedy případné nové zájemce na příští školní rok 2017/2018, aby přihlásili své děti nejpozději do **31.7.2017**. O přihlášky či podrobnější informace si můžete požádat na mailu: pruzinky@email.cz, příp. na tel. 731514270. Pozor! Sportovní skupina PRUŽINKY je určena pro děti ve věku 3-6 let a kapacita je omezena!

Závěrem bych chtěla moc poděkovat nejen dětem samotným a popřát zejména těm starším hodně úspěchů v jejich dalších sportovních krocích. Děkujeme také bezvadné partě rodičů, kteří se nám v obou sezónách v oddíle sešli, protože nám mnoho z nich velmi často pomáhalo a podporovalo nás! A v poslední řadě velmi děkuji dvěma výborným kolegům – Kristýně Jakešové a Jankovi Minarčíkovi, za jejich obětavou práci, energii, nadšení a věnovaný čas!

S přáním krásného léta Martina Korytářová

Mateřská škola Karlovský Trojlístek

obecním úřadě, kde budou oficiálně pasováni na školáky. Po prázdninách začínají novou etapu svého života. Už se jistě nemůžou dočkat, až si na záda nasadí aktovky a usednou do školních lavic. Přípravu na školu brali opravdu vážně – školní vzdělávání splnili beze zbytku. Svě znalosti si doplnili dalšími aktivitami: např. pozorováním valašských řemesel v Karlovském muzeu, na školním výletě v Archeoskanzenu Modrá nahlédli do dávné minulosti, kde se seznámili s životem na Velké Moravě. Jelikož zvědavost našich dětí přesahuje hranice naší planety, navštívily Včeličky Hvězdárnu ve Valašském Meziříčí, kde poznaly naše vesmírné sousedy. Tento školní rok úspěšně zakončíme v Apartmánech Velké Karlovice, kde si i letos pro nás připravili zábavné dopoledne s opékáním špekáčků. Na závěr bych Vám chtěla popřát za celý kolektiv mateřské školy slunné léto plné zajímavých zážitků a našim budoucím prvňáčkům mnoho školních úspěchů.

Mgr. Jana Maňáková

Konec školního roku se blíží mílovými kroky, děti se mohou těšit na sluncem rozzářené prázdniny spojené s chvílemi strávenými u vody. Na tento čas se pečlivě připravovaly naše Včeličky, které úspěšně absolvovaly předplavecký výcvik. Podpoření vztahu k vodnímu prostředí, základní prvky sebezáchrany a důvěru ve vlastní schopnosti máme už „v malíčku“. Se záchranou bylo spojené i setkání dětí s IZS Karolinka a SDH z Velkých Karlovic, kde se děti zapojily do hašení imaginárního požáru. Že nemáme hlavu plnou pouze prázdnin, dokazuje i náš zájem o zvířátka. Berušky přinesly dobroty zvířátkům k jelení oboře, zkontrolovaly kůzlátka u Sibalů a navštívily ZOO v Lešné. Včeličky také nezůstaly pozadu a nakrmily jehňátka ve Dvoře u Kříža. A co čeká naše Motýlky? S těmi se rozloučíme na

Revitalizace objektu panelového domu č. p.864, 865

Koncem měsíce května byly zahájeny stavební práce na panelovém domě 864, 865, který je ve vlastnictví obce Velké Karlovice. Ve veřejné soutěži, které se zúčastnilo 8 firem, byla nejúspěšnější firma TESP Contract s.r.o. za cenu 2 651 518,- Kč. Revitalizace je podpořena z Integrovaného operačního programu Ministerstva pro místní rozvoj České republiky a bude dokončena v měsíci září 2017.

Návrh barevného řešení fasády opravovaného domu

Bezplatné poradenství ve Velkých Karlovicích

Občanská poradna Vsetín poskytuje našim občanům **bezplatné poradenství** v oblastech, jako jsou pracovní právní vztahy, finanční a rozpočtová problematika, zaměstnanost, majetkoprávní vztahy, rodina a mezilidské vztahy, sociální dávky, bydlení, trestní právo, zdravotnictví, ochrana spotřebitele apod. Pracovnice Občanské poradny Vsetín jsou k dispozici **každý lichý čtvrtek vždy od 8:00 do 15:00**, na Obecním úřadě Velké Karlovice, v malé zasedací místnosti, v 1. patře. Na tyto konzultace není třeba se objednávat předem. Můžete se zde zcela anonymně poradit o své situaci, získat informace, ale také pomoc při sepisování úředních dokumentů, či jejich vzory. Pokud by vám nevyhovoval čtvrtek, můžete do poradny zavítat i ve Vsetíně. Zde je však nutno se objednat předem.

Z historie občanských poraden

První občanské poradny (Citizens Advice Bureaux) vznikly v roce 1939 na území Velké Británie. Za jejich vznikem stála vláda se snahou vytvořit organizaci, která by informovala občany o systému sociální péče státu. Během války vznikla síť občanských poraden, jejichž činnost se zaměřila na pomoc a podporu lidem, kteří hledali své blízké, ale také na zprostředkování kontaktů mezi válečnými zajatci a jejich příbuznými.

I v poválečné době stály občanské poradny občanům nablízku. V České republice začaly Občanské poradny vznikat od roku 1996. V současné době Asociace občanských poraden sdružuje 40 občanských poraden.

Dluhová past

„Paní Jitka se celý život potýkala s nedostatkem finančních prostředků. I přes občasné menší půjčky však měla svou situaci pod kontrolou a bez větších obtíží vždy vše platila. Asi před deseti lety se na ni obrátila její dcera s prosbou o pomoc. Dostala se do obtížné životní situace, kdy zůstala sama, bez prostředků se dvěma malými dětmi. Paní Jitka neměla žádné vlastní finanční rezervy, které by mohla dceři poskytnout a tak se obrátila na svou známou, která zprostředkovávala nebankovní půjčky. Po poradě s ní se rozhodla, že si půjčku vezme. Výše splátek byla zvolena tak, aby jí nečinilo potíže pravidelně splácet. Po dobu

následujících šesti měsíců paní Jitka řádně splácěla. Jednou po cestě do zaměstnání však nešťastně uklouzla a zlomila si přitom zápěstí. V tuto chvíli pro paní Jitku nebylo možné chodit do zaměstnání a měla nyní nižší příjem z nemocenské. Upravila si tedy domácí rozpočet podle svých aktuálních možností. Zranění se však neléčilo dobře. Po nějaké době se paní Jitka dostala s placením do prodlení. Postupně byla nucena si půjčit další finanční prostředky na dlužné splátky. Její situaci zhoršila také nutnost odejít do předčasného důchodu. Paní Jitka se postupně dostávala do dluhové pasti, kdy si půjčovala další prostředky, aby mohla splácet tam, kde to „nejvíce hořelo“. Zcela ztratila přehled o svých dluzech. Začali ji navštěvovat zaměstnanci různých vymáhacích společností a měla obavy z každého zazvonění telefonu. Paní Jitce již nikdo nepůjčil. Z jejího důchodu jí bylo exekučně sráženo a ze zbytku zbývajících peněz se pokoušela a chaoticky platila splátky na ostatní závazky. Když zaplatila náklady na bydlení, zbývalo jí na všechny ostatní potřeby asi 500,- Kč na měsíc. Byla bezradná. Se svou situací se nakonec svěřila své švagrové, která jí pověděla o možnosti bezplatné návštěvy v Občanské poradně, která se touto problematikou zabývá a umí ji řešit. Paní Jitka souhlasila a tak obě poradnu navštívily. V poradně s paní Jitkou důkladně projednali její situaci. Jako nejvhodnější řešení se jevilo oddlužení. Pomohli jí tedy se sepsáním insolvenčního návrhu spojeného s návrhem na povolení oddlužení. Zpracování návrhu trvalo asi půl roku, než se podařilo zmapovat a spočítat všechny závazky, doložit příjmy a vše kompletně připravit. Již po podání návrhu přestali věřitelé paní Jitku obtěžovat. Její závazky se po přihlášení věřitelů již nenavyšují a žádný z věřitelů ji již nenavštívil. Ostravský krajský soud, ke kterému byl návrh poslán, oddlužení povolil a v současné době paní Jitka své závazky splácí pouze tím, že jsou jí sráženy splátky z důchodu. Pouze jednou za půl roku společně s insolvenčním správcem, který ji po dobu celého oddlužení provází, připraví zprávu pro soud. Paní Jitka nyní namísto 500,- Kč, které jí zbývaly předtím, než začala svou situaci řešit, hospodaří s částkou 7 500,- Kč. Až pomine lhůta daná pro oddlužení, bude jí zase zůstat důchod v plné výši. Paní Jitka si je nyní jistá, že si již nikdy od nikoho peníze nepůjčí.“

Kontakty:

telefon na recepci: +420 774 262 243

email: poradna@vkci.cz

Na problémy nejste sami

Ztracenec - Tři kříže – tajemství skryté více jak 70 let

Na hřebenu Vysokých Javorníků v nadmořské výšce 1055 m.n.m. přímo na státní hranici se Slovenskem se nachází od roku 1969 památník obětem čs. vojáků, kteří osvobozovali naši obec. Na památníku je napsáno „Dne 3. května 1945 při osvobození Velkých Karlovic zde na Ztracenci padli dva neznámí příslušníci 1. čs. armádního sboru a Andrej Rabčan, narozen 9.11.1922 v Drabsku.“

V letošním roce 3. května se u naší školy konala přehlídka vojenské historické techniky za účasti asi dvaceti dobrovolníků v dobových uniformách. Členové různých klubů vojenské historie z Čech a Moravy procházeli ze Slovenska po stopách našeho čs. armádního sboru na Moravu, stejně jako v květnu 1945. Mezi nimi Ing. Milan Kopecký z Prahy, který zpracoval společně s Mgr. Petrem Sehnálkem z Muzea Komenského v Přerově unikátní publikaci *Poslední výstřely-Bojová cesta 1. čs. armádního sboru v SSSR v květnu 1945*. Kniha vyjde v létě a podrobně mapuje osudy zejména našich vojáků. Během pátrání ve vojenském historickém ústavu byl nalezen seznam příslušníků 4. úderného praporu kpt. Ladislava Svátka, který měl na osvobození naší obce největší zásluhu. Seznam padlých bojovníků eviduje časový úsek od 27. dubna do 9. května 1945. Více než sedmdesát let byla jména dvou neznámých vojinů zahalena tajemstvím. Pod pořadovým číslem 13 a kmenovým číslem 42004 padl pod Javorníkem dne 3. května 1945 **vojín Miko Rudolf** narozen 13.8.1921 v Tolčemeši. Adresa na příbuzné - Miko Rudolf, cigánský tábor Sabinov. V seznamu padlých 4. úderného praporu hned pod tímto jménem se stejným dnem i místem úmrtí figuruje s pořadovým číslem 14 jméno **vojín Somoši Ludvík**, u kterého však již není uveden žádný další údaj – datum, místo narození, kmenové číslo ani adresa na příbuzné. Pocházel pravděpodobně z východního Slovenska.

Na základě konfrontace s ohledávacím protokolem padlých vojáků, který je uložen na obecním úřadě, se potvrdily tyto skutečnosti popisu padlých. První voják: „Silnější vyšší postava, upracované ruce. Hlava roztržena. Dle známek byl asi cikán. Jinak při prohledání nebylo nalezeno ničeho kromě krabičky zápalek. Hlava zabalena v celtě.“ Druhý voják: „Postava menší, konstrukce slabé, černé ve tváři zarostlý s krátce zastřiženými vousky. Oděn do letního vojenského stejnokroje. Má střelnou ránu do prsou. Na nohou má civilní boty, roztrhané vojenské krátké ovinovačky a civilní vlněné zelené punčochy (štulpy). Padlý měl při sobě pouze kousek chleba. Byl bez pláště.“ Třetí voják: „Postavy střední, hladce oholený, špičatý nos. Oděn v čs. uniformě. Byla u něho nalezena modlitební knížka v kožené vazbě. Je střelen ze zadu do boku.“

Popis třetího vojáka náleží pravděpodobně **Andreji Rabčanovi**, narozenému 9.11.1922 v Drabsku, okres Brezno nad Hronom. Všichni tři

vojáci patřili k 3. brigádě čs. armádního sboru pplk. Jaroslava Selnera, která byla součástí 1.čs. armádního sboru gen. Karla Klapálka. Byli nalezeni na slovenské straně pod Ztracencem nad Patuchou. Všichni tři byli 4. května na příkaz starosty Malých Karlovic sneseni z hřebene Javorníků Janem a Josefem Bartoškem. Na druhý den byli pietně pohřbeni na místním hřbitově za přítomnosti faráře Dudy a Kolíska. Zbývá tak již jedině. Doplnit jména těchto hrdinů na našem hřbitově, o které pečuje český svaz bojovníků za svobodu ze Vsetína.

Pozn. Na pomníku na našem hřbitově je uvedeno jméno Andrej Rapčan. Tato záměna jména i příjmení zřejmě souvisí se špatným údajem záznamu ve vojenské ústředním archivu, kde je uvedeno jméno Ondrej Rapčan, datum úmrtí 1.5.1945 v Břestu.(foto 1. čs. brigády v Praze)

Jan Drozd

Karlovský Pepimaraton

Třináctý ročník tohoto cyklistického závodu, dělíci se na krátkou (35 km) a dlouhou variantu (50 km) se uskutečnil v sobotu 10. června. Již od rána vládlo nad Karlovicemi nevlídné počasí, a tak si závodníci v dešti a na kluzkém povrchu dali pořádně do těla. A jelikož ono mokré počasí trati vůbec nepřidalo, závodníci moc sil nepočetili ani z kopce.Tradiční okruh, který vede přes Soláň, byl letos zkrácen kvůli rekonstrukci hotelu Tatra, kolem kterého se běžně závod jezdí, a tak trasa na padesát kilometrů začala klesat již od Benešek.

Asi největším překvapením celého dne byl olympijský vítěz, mistr světa a vítěz celkového hodnocení světového poháru **Jaroslav Kulhavý**, který se do závodu zaregistroval až těsně před startem a diváci, organizátoři i samotní závodníci ho vřele přivítali. V cíli se celkem očekávaně pak postavil na nejvyšší stupínek, pro druhé místo si dojel Jan Fojtík a třetí skončil Ondřej Fojtík.

Závodu se taky zúčastnil tým dorosteneckých biatlonistů z KB Letohrad, za tyto barvy jeli i Karlovští odchovanci a to Jakub Štvrtecký, Jiří Ondřejka a Robert Valíček, kteří předvedli, že umí potrápit soupeře nejen na běžkách, ale taky na kole, kluci byli v Karlovicích už od úterý na soustředění a tak závod na 35 km absolvovali v rámci tréninku.

Nelze opomenout ani děti žákovské kategorie, které si v početné sestavě poradily rovněž s pětáctikilometrovou trasou závodu. Svěřenci Romana Štvrteckého a Daniely Detrikové z SKB Velké Karlovice opět předvedli, že se dlouhým závodům nebrání, a to ani za nepříznivého počasí. Na trati čítající 35 km si pro pódiová umístění dojele: 1.Jan Anděl, 2. Matěj Malý a 3. Jakub Malý.

Z Karlovského Pepimaratonu je to pro tento ročník vše, budu se těšit zase za rok.

Jakub Janík

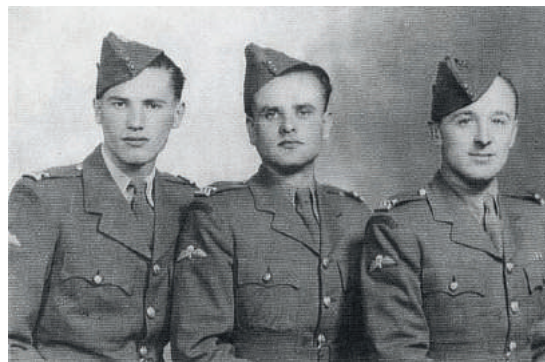
V závodu startovali tito Karlovjané: Robert Stavinoha a Petr Fischer na 50 km, na trati 35 km Kamil Píchal a téměř všichni naši biatlonisti: Jakub Štvrtecký, Jiří Ondřejka, Robert Valíček, Jakub Janík, Jan Kašpařík, Martin Korytář, Ondra Píchal, Adéla Holčáková, Jolana Holčáková, Andrea Chudějová, Eva Čechová, Matouš Gaja, Kristýna Tomšová, Ondřej Stupka, David Štvrtecký, Vojtěch Kašpařík.

SMUTNÉ LISTOPADOVÉ DNY 1944 (10. pokračování)

PARASKUPINA CLAY (1. část)

Protinacistický odboj v roce 1944 se v prostoru severovýchodní Moravy rozvinul v ozbrojený boj příslušníků I. čs. partyzánského oddílu Jana Žižky a jeho pomocníků. K tomuto boji měly přispět skupiny parašutistů, které byly na Moravu vyslány podle pokynů československého zahraničního centra ve Velké Británii. Jednalo se o paraskupiny s operačními názvy: CARBON, CLAY, POTASH a později WOLFRAM. Na Valašsku, tedy i v okrese Vsetín, začala budovat svou zpravodajskou organizaci paraskupina CLAY, která radiostanicí EVA udržovala telegrafické spojení se zpravodajským odborem ministerstva národní obrany československé emigrační vlády v Londýně.

V noci ze dne 12. na 13. dubna 1944 byla mezi obcemi Mysločovice a Hostišov vysazena tříčlenná paraskupina CLAY. Tvořili ji velitel čet. aspirant Antonín Bartoš, šifrant a pomocník velitele čet. asp. Jiří Štokman a radiotelegrafista čet. asp. Čestmír Šíkola.

Čestmír Šíkola, Jiří Štokman a Antonín Bartoš

Působení paraskupiny CLAY se od počátku začalo rozvíjet velmi příznivě. Po úspěšném seskoku se skupina společně vydala na cestu. Původním úmyslem parašutistů bylo dostat se přes Hostýnské vrchy do Valašského Meziříčí nebo do Rožnova pod Radhoštěm, ale namáhavý pochod hornatým terénem a možnost prozrazení vedla skupinu k rozhodnutí navázat spojení s nejbližším adresátem, kterým byl Oldřich Procházka v Bystřici pod Hostýnem.

Prvním operačním stanovištěm paraskupiny CLAY se tedy stala Bystřice pod Hostýnem, odkud začala plnit přidělený spoovací a zpravodajský úkol. V rámci svého poslání započala budovat zpravodajskou, později i vojenskou, organizaci, která by zahrнула prostor celé jihovýchodní Moravy a udržovala jeho spojení se zahraničním ústředím v Londýně.

Už v prvních týdnech svého působení měla paraskupina CLAY v budování zpravodajské sítě značné úspěchy. Koncem května 1944 měla již spojení s okresy: Hranice, Valašské Meziříčí, Holešov, Vsetín a tehdejší Zlín. V dalších letních měsících roku 1944 bylo spojení rozšířeno na okresy: Přerov, Hodonín a Kroměříž, později také na okresy Uherské Hradiště a Uherský Brod.

Josef Příkryl v knize „1. čs. partyzánská brigáda Jana Žižky“, Profil Ostrava 1976, na stránce 124 uvádí, že v letních měsících roku 1944 bylo do zpravodajské organizace paraskupiny CLAY zapojeno celkem 4 145 osob, z toho v okrese Vsetín 415 osob a 80 osob v ilegalitě.

Ve Vsetíně navázala paraskupina CLAY spojení s odbojovou skupinou Josefa Sousedíka (18. 12. 1894 - 15. 12. 1944), vsetínského podnikatele, která měla čtyři samostatné sekce (politickou, zpravodajskou, vojenskou a zásobovací), spolu vzájemně spolupracující.

Ve vojenské sekci Sousedíkovy odbojové skupiny působil i štabní kapitán Viktor Kollanda (13. 8. 1902 - 9. 11. 1944) - již jsme o něm v obecním zpravodaji psali, který byl pověřen organizací venkovských složek hnutí odporu v prostoru od Cábů přes Ptácnici na vrch Soláně.

Pro organizaci jednotlivých místních skupin si štabní kapitán Viktor Kollanda vyhledával spolehlivé pracovníky. Jednou z jeho hlavních skupin byla odbojová organizace ve Velkých Karlovicích, kterou tvořilo třináct mladých mužů, z nichž čtyři (J. Tomšů, O. Kyslinger, D. Kovář, B. Jakeš) svou účast v odboji zaplatili v letech 1944 -1945 životem, protože jejich skupina byla prozrazena.

Organizace odbojové skupiny byla následující:

SKUPINA CLAY – EVA ve Velkých Karlovicích měla 13 členů. Velitelem byl Josef Solanský, zástupce Jaromír Prexl.

Josef Solanský

1. ČETA	2. ČETA	3. ČETA
VELITEL: J. Prexl	VELITEL: J. Janík	VELITEL: J. Slouk
Josef Tomšů	O. Kyslinger	Jan Stavinoha
Ladislav Borák	B. Jakeš	
Jaromír Borák	D. Kovář - popraven	
Josef Kopp	Fr. Janík	

Tyto tři čety tvořily přijímací skupinu pro příjem zbraní, které měly být moravskému odboji poslány z Velké Británie. Velitelem skupiny byl ustanoven Josef Solanský, jemuž bych věnovala první část seriálu o mužích, kteří přežili smutné listopadové dny roku 1944.

JOSEF SOLANSKÝ (25. 8. 1914 - 21. 9. 1990) velitel skupiny

Narodil se 25. 8. 1914 v Novém Hrozenkově - Bzové. Po základní škole absolvoval Třetí státní průmyslovou školu v Brně - odborná škola stavitelská - ukončil 1935. Téhož roku nastoupil dvouletou základní vojenskou službu v Litoměřicích - dosáhl hodnosti četař - aspirant. Druhý rok základní vojenské služby pracoval jako dozor při výstavbě opevnění Vranov - Bítov. Po ukončení vojenské služby působil ve stavební kanceláři firmy Sedlář a Lukáš ve Vsetíně. Dne 4. 11. 1944 uprchl před gestapem. Varován byl panem Jaromírem Prexlem telefonicky, což mu zachránilo život.

O skupině protinacistického odboje Clay-Eva, kterou spolu s jinými založil, nikdy nemluvil a neinformoval ani rodinné příslušníky. Gestapo se pomocí udavačů o jeho činnosti dozvědělo a následovaly časté prohlídky v domě jeho rodičů č. 645. Po osvobození v r. 1945 zůstal 6 měsíců v armádě v Hranicích na Moravě jako podporučík. Poté, po návratu do civilu, pracoval u stavební firmy ve Vsetíně. Od r. 1947 byl zaměstnán ve Stavebních závodech Třinec.

Roku 1946 se oženil s Evžení Lazarskou z Karviné. Žil v Havířově, kde pracoval na dole 1. máj (Barbora) jako stavební technik až do odchodu do důchodu. Byl bezdětný. Zemřel 21. 9. 1990 v Havířově. Popel nechala jeho žena rozptýlit na pietním místě v Havířově.

Marie Mikulcová

SMUTNÉ LISTOPADOVÉ DNY (10. pokračování)

Židé ve Velkých Karlovicích

Židé, kteří žili v naší obci se živilí především jako úředníci skláren, hospodští a obchodníci. Již v roce 1886 si založili pohřební a podpůrný spolek, v roce 1888 náboženský (modlitební) spolek a v roce 1889 si od Cyrila Vašuta, čp. 62, v údolí Jezerné zakoupili pozemek o rozloze 1579 m² (má kosodelný tvar), na němž založili hřbitov a u vstupu z východní strany od silnice vybudovali menší zděnou márnici, kterou v době 2. sv. války němečtí vojáci vypálili. Zbytky márnice byly asanovány na přelomu 50. - 60. let. Pětačtyřicet náhrobků rodin: Weissovy, Beckovy, Hirschovy, Meiselovy, Linkovy, Hoffmannovy, Mahlerovy a Marmorsteinovy, na nichž jsou zajímavá sdělení, např.

Zde odpočívá pan

Adolf WEISS, správce sklárny, narozen 16. února 1870, zemřel 19. září 1918,
za něhož truchlí jeho rodina a příbuzní.

Zde odpočívá můj nezapomenutelný manžel, náš milovaný otec

Adolf HIRSCH, narozen 26. března 1855, zemřel 9. srpna 1916

Hluboce zarmoucená manželka a děti.

Velmi prostý byl tvůj život

Nikdy jsi nemyslel na sebe

Považoval jsi za štěstí a povinnost

Starat se o všechny své blízké

Zde odpočívá naše nezapomenutelná milovaná matka

Marie HIRSCH, rozená Kulková (Kulka), narozená 24. června 1861, zemřela 21. března 1933

Její hluboce zarmoucené děti

Ty jsi milovala, bděla, starala se,

Tak věrně o ty své nejbližší,

Kteří nyní tady v temnotě hrobu

Plní bolesti pro tebe pláčou.

je rozmístěno ve středu hřbitovní plochy ve čtyřech pravidelných neúplných řadách ve směru sever - jih. Pomníky jsou ze světlé nebo tmavé žuly a mramoru, skromné výzdoby a symboliky (Davidova hvězda, levitské nádoby), nápisy jsou v němčině. Pomníky rozděluje kolmá osa, která z pomníků, orientovaných k východu, vytváří čtyři jakoby rodinné shluky: Weissovy, Hirschovy, Beckovy a Linkovy.

Původní oplocení tvořily drátěné tvarovky na železných tyčkách. V roce 2001 byl židovský hřbitov opraven, opatřen jednoduchým dřevěným oplocením na kovových stojkách, jeho rozloha byla zmenšena. Ze zrušeného pohřebiště v Rožnově pod Radhoštěm a z Valašského Meziříčí bylo na hřbitov přeneseno devět a jeden náhrobků.

V údolí Miloňovky si rodina Reichova zřídila samostatnou rodinnou hrobku, ve které jsou pochováni bratři Alfréd a Oskar Reichovi, synovci Salomona Reicha. Jaroslav Klenovský v publikaci "Židovské památky Zlínského kraje, Edice Zlínský kraj, svazek 19, Zlín 2010" na stránce 104 uvádí, že v rodinné hrobce na okraji Miloňovek byly uloženy i ostatky Salomona Reicha, což není pravda, neboť Salomon Reich zemřel 1. dubna ve Vídni a „Die Beisetzung des theuren Verblichenen fand am 3. April in der Familiengruft am Wiener Central - Friedhofe statt.“ (Citováno z parte S. Reicha, které je opatřeno datem Wien, am 4. April 1900 - poznámka autorky.)

(překlad: Pohřeb drahého zesnulého do rodinné hrobky na vídeňském ústředním hřbitově se konal 3. dubna.)

Na podzim roku 2015 zahájili pracovníci Lesní správy Vsetín opravu časem značně zdevastované hrobky židovské rodiny Reichů, která byla již ve velmi špatném technickém stavu. K dokončení požadovaných úprav hrobky došlo na jaře roku 2016. Z Programu 2020 Lesů České republiky byla upravena nejen hrobka, ale i její okolí, dále byla vybudována stezka vedoucí k hrobce, altán a dřevěná lávka k posezení, kolem byly provedeny sadové úpravy. Stavbu provedla firma JURÁN s.r.o., z Ústí u Vsetína. Celkové náklady - bez finanční účasti obce Velké Karlovice - si vyžádaly značně vysokou částku.

Díky této akci vzniklo ve Velkých Karlovicích zajímavé pietní veřejně přístupné místo, které může posloužit k poklidnému zamyšlení se nad současnou úspěšnou dobou, kterou žijeme. Historii místa připomíná informační tabule.

JULIUS BATSCHA - BAČA

11. 2. 1886 - 12. 11. 1940 (první oběť druhé světové války z Velkých a Malých Karlovic)

Julius Batscha se narodil 11. února 1886 v Kvačicích, dnes městská část Uherského Ostrohu. Byl synem Adolfa a Marie (roz. Tschechové) Bačových, kteří provozovali pohostinství ve Velkých Karlovicích, Léskové č. 363. Sám se zabýval obchodem. Jeho choť se stala Steffi Brülllová (30. 10. 1890 - 22. 3. 1943), jejímiž rodiči byli: Ignác Brüll a Emilie, rozená Kulková.

Julius Batscha byl politicky činný. Hlásil se k Československé sociálně demokratické straně. V neděli 27. září 1931 a v neděli 29. května 1938 se na kandidátce této strany zúčastnil voleb do obecního zastupitelstva. V obou volbách byl zvolen do třicetičlenného zastupitelstva obce Velké Karlovice. V Matrice narozených židovské náboženské obce ve Valašském Meziříčí je na stránce 81 mimo jiné uvedeno následující: „Z nařízení zemského úřadu v Brně ze dne 27. 3. 1935 způsob jména zde jako zrozence zapsaného a jeho otce „Batscha“ opravuje se na nynější pravopis „Bača“.

Steffi Brülllová

Jiříček 1941 v koncentráku

Gretha Bačová

Byl prvním členem Bačovy rodiny, který byl zatčen, odvezen do Mauthausenu, kde na základě ohledacího listu z 12. listopadu 1940 zahynul. Jeho rodina byla později z důvodu židovské příslušnosti pozatýkána, vězněna v Moravské Ostravě a později deportována do Terezína. Část rodiny zahynula v letech 1944 - 1945 ve vyhlazovacím koncentračním táboře v polské Osvětimi. Choť Julia Bače Šteffi Bačová (roz. Brülllová, 30. 10. 1890) a dcera Markéta Bačová (nar. 25. 12. 1922) byly 22. září 1942 transporty Bh, č. 682 a Bn, č. 997 deportovány z Terezína do vyhlazovacího koncentračního tábora v Malém Trostinci, který ležel 12 km jihovýchodně od Minsku v Bělorusku, kde obě zahynuly.

Krutý byl osud k vnukovi Julia Bače Jirkovi, který se narodil 28. 8. 1941 ve Velkých Karlovicích. Transportem En., č. 293 byl 4. října 1944 spolu s maminkou Hertou Bačovou (roz. Karterovou, nar. 10. 8. 1943), transport En. č. 292, převezen do Osvětimi, kde oba zemřeli. Jeho otec František Bača zahynul již 29. září 1944 také v Osvětimi. Holocaust přežil jen Leo Bača (8. 6. 1913 - 28. 4. 1974), který 15. 3. 1938 dle sdělení ok. úřadu ve Vsetíně vystoupil z židovské náboženské obce. Byl ale také vězněn.

Podle pramenů Národního archivu v Praze maminka Julia Bače Marie Batschová, roz. Tschechová se narodila 25. prosince 1851. Jejím posledním bydlištěm před deportací byly Velké Karlovice. Transportem Bi, 3. 774 byla 22. září 1942 z Ostravy převezena do koncentračního tábora v Terezíně a následně transportem Bx, č. 798 dne 22. října 1942, tedy jen po měsíci internace, deportována z Terezína do vyhlazovacího koncentračního tábora v Treblince, kde zahynula.

V archivních materiálech je rodina Bačova uváděna jako Batschova.

Děkuji členům rodiny Lumíra Bače, Jezerné čp. 853, Velké Karlovice a paní učitelce Ivě Podešvové, roz. Bačové za podporu v mém pátrání a za zapůjčení fotodokumentace.

Marie Mikulcová

Leo Bača z Terezína doma

Vzácná návštěva z Izraele

30. května 2017 navštívila naši obec paní Eva Jakubovicová s manželem, dcera Erny Zwillingerové, aby zavzpomínala na své předky a prošla se po místech, kde žili před deportací.

Dojemné bylo její setkání s bývalým četařem Miroslavem Jurečkou, kterého si pamatovala z dětství. Více o této vzácné návštěvě z Izraele uvedeme příště.

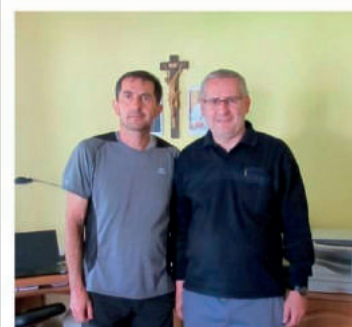
Otevřené brány a karlovský kostel

Otevřené brány jsou společným projektem Zlínského kraje, Arcibiskupství olomouckého, evangelické církve, měst, obcí a farností. Smyslem je přiblížit návštěvníkům kostelů hodnotu architektury a umění spjatého s křesťanskou tradicí a poukázat i na další zajímavá místa v okolí. Kostel Panny Marie Sněžné ve Velkých Karlovicích je spolu s téměř třiceti dalšími kostely do tohoto projektu zařazen a vykazuje jednu z největších návštěvností. Projekt Otevřené brány se datuje od roku 2009 a návštěvnost rok od roku stoupá. O letních prázdninách bude kostel otevřen denně od 9:30 do 17:30, kromě neděle (11:30 - 17:30). V kostele provázejí vyškolení průvodci. Díky vstřícnosti správce farnosti P. Rastislava Kršáka se projekt daří realizovat.

Panu správci vdčíme mimo jiné i za rozsáhlou opravu kostela, která byla úspěšně završena letos v únoru. A protože P. Rastislav Kršák, SVD zanedlouho odchází do Nitry na poněkud klidnější místo, chtěla bych mu za všechny poděkovat a popřát hodně zdraví a síly do dalších let.

Jeho nástupcem bude P. František Kantár, SVD z Oravy.

J R

Nový správce farnosti P. František Kantár s dosluhujícím správcem farnosti

“TAJEMSTVÍ” JEDNÉ FOTOGRAFIE

V roce 1944 byl německý státní ministr pro Čechy a Moravu Karel Herman Frank jmenován vyšším vedoucím SS a policie. Tak se stal velitelem obou složek policie a v podstatě hlavní osobou celé okupační správy.

K. H. Frank si byl od počátku vědom hrozby Slovenského národního povstání, a proto se jeho pozornost začala stále více obracet proti možnosti, že se povstání rozšíří na Moravu. Již 8. září 1944 znepokojený oznámil do Berlína Heinrichu Himmlerovi, že na moravsko-slovenském pomezí byla posílána pohraniční policejní služba jednotkami říšské branné moci.

Po potlačení Slovenského národního povstání se na Moravu začaly ze Slovenska probíjet skupiny partyzánů a protinacistických bojovníků. Dne 3. listopadu 1944 vydal K. H. Frank velitelům německé pořádkové policie rozkaz o přípravě protipartyzánské akce, která dostala název operace “Tetřev”. Přímý dohled nad přípravou a

provedením operace převzal K. H. Frank osobně a 7. listopadu 1944 se svým štábem přesídlil do Brna. Počátek protipartyzánské akce "Tetřev" byl stanoven na 16. listopad 1944. V časných ranních hodinách prapory německého Wehrmachtu začaly uzavírat prostor od Čeladné po Rožnov pod Radhoštěm a Frenštát pod Radhoštěm. V obklíčených obcích bylo vyhlášeno stanné právo.

Dne 17. listopadu 1944 se K. H. Frank objevil v Horní Bečvě, kde se dokonce v místním kostele zúčastnil bohoslužby, 24. listopadu 1944 v dopoledních hodinách přijel do obce Zubří, kde se podílel na výslechu Josefa Holíše, který byl 12. ledna 1945 popraven v Praze na Pankráci. Po dobu protipartyzánské akce v Beskydech byl K. H. Frank ubytován ve Frenštátu pod Radhoštěm, v hotelu Pantáta na Horečkách.

Ještě před zahájením akce "Tetřev" navštívil K. H. Frank Velké Karlovice. Stalo se tak 29. září 1944, den poté, co komínický učeň František Tomek (26.11. 1925 - 8.2.1945) způsobil výbuch v naší měšťanské škole. Josef Příkryl v knize "1. čs. partyzánská brigáda Jana Žižky" na stránce 89 o této návštěvě K. H. Franka v naší obci uvedl: "Druhého dne, 29. září 1944, se v moravsko-slovenském pohraničí objevil nenadále státní ministr pro Čechy a Moravu SS-Obergruppenführer K. H. Frank. Se svým doprovodem navštívil Velké Karlovice, kde si prohlédl stanoviště říšskoněmecké pohraniční stráže, nechal se informovat o partyzánských akcích, prohlédl si bojový terén v Podřatém." Na téže stránce, v poznámce 65 pod čarou Josef Příkryl ještě doplnil následující: "Při pobytu ve Velkých Karlovicích byl K. H. Frank na mostě před obecním úřadem osloven nějakým pánem ve fraku. Při tomto zastavení byl tajně z protější garáže přes okno pořízen dokumentární fotografický záběr."

Výše zmíněný fotografický záběr pořídil pan Josef Střelecký (1899 - 1983), autodopravce, z garáže domu čp. 320. Původně pan Josef Střelecký 29. září 1944 pořídil dvě fotografie K. H. Franka, jak mi řekla jeho dcera paní Věra Nezvalová (roz. Střelecká, narozená v roce 1933), Velké Karlovice, čp. 477. Dodnes se zachovala pouze jedna. Muž na fotografii pana J. Střeleckého, který hovořil s K. H. Frankem a jeho doprovodem, nebyl ve fraku, ale v dlouhém tmavém plášti s tmavým kloboukem na hlavě. Tím mužem byl nadlesní z údolí Miloňov, Jaroslav Mach.

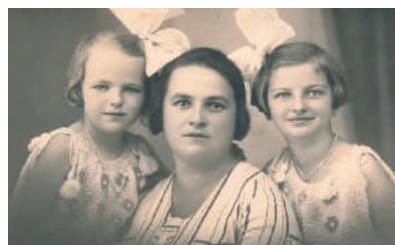
Josef Střelecký, autor foto

JAROSLAV MACH (11. 2. 1900 - 31.7. 1979)

Jaroslav Mach se narodil 11. února 1900 v Kunvaldu u Žamberka ve východním podhůří Orlických hor. S mladší sestrou vyrůstal na zemědělské usedlosti, sedm kilometrů vzdálené od centra města, kam denně pěšky docházel do školy.

Jinošská léta strávil v Hranicích na Moravě, kde studoval na vojenské akademii. I když studia dokončil, vojenské dráze se od samého počátku nevěnoval. Měl totiž blízký vztah k přírodě, proto se přihlásil ke studiu na lesnické škole v Brně. Brněnská studia nedokončil, přesto začal pracovat v lesnictví, jemuž se pak věnoval po celý aktivní život.

Jaroslav Mach byl ženatý. Jeho choť se stala slečna Marta Primessová (1906 - 1970) z Trutnova. Manželé Machovi se usídlili ve Velkých Karlovicích, v údolí Miloňov si zakoupili dům čp. 77 (dnes obývaný rodinou Jaroslava Křenka), kde žili až do roku 1970, kdy zemřela paní Marta Machová.

Marta Machová s dcerami

Jaroslav Mach se stal nadlesním, jeho choť Marta se starala o domácnost a dvě dcery. V roce 1928 se manželům Machovým narodila dcera Jaruška, která ve věku necelých třiceti let zemřela na srdeční vadu, a 2. května 1930 mladší dcera Marta, která vystudovala právnickou fakultu Karlovy univerzity v Praze. Jako doktorka práv působila v Přerově, kam dojížděla z Olomouce, kde bydlela v ulici Na Bystřičce 892/6. Na tuto adresu do Olomouce v roce 1970 přesídlil ovdovělý Jaroslav Mach, aby se věnoval své jediné vnučce Ivě Laurenčíkové (nar. 1963). Tam napsal šest prací o Velkých Karlovicích.

Novomanželé Machovi

Jaroslav Mach zemřel 31. července 1979 v Olomouci, kde je také pochován.

JAROSLAV MACH - DÍLO

Jaroslav Mach zpracoval několik témat z jeho oboru písemně. Tyto práce jsou dnes významným archivním materiálem. První práci Jaroslava Macha jsou Dějiny myslivosti v obcích Velké Karlovice a Malé Karlovice 1890 - 1950. Práce počítá 83 stránek a je datována 31. březnem 1974 ve Velkých Karlovicích a v Olomouci, vlastnoručně podepsána.

Její obsahem jsou:

1. Plocha honitby a její stručný popis
2. Vliv lesního hospodářství a zemědělství na vývoj myslivosti
3. Druhy vyskytující se zvěře
4. Péče o chov zvěře
5. Provádění myslivosti a její národopisný význam
6. Drobné historky kolem myslivosti
7. Dobří myslivci, dobří lidé - vzpomínka

Práce je opatřena doslovem

V práci je zařazeno povídání o Augustinu Opluštilovi, nar. 18. prosince 1906 ve Zlobicích, okr. Kroměříž, který absolvoval Vyšší lesnickou školu v Hranicích na Moravě a v roce 1932 složil zkoušku pro samostatné lesní hospodáře. O dva roky později se stal vedoucím velkostatku Foresta. Do Velkých Karlovic nastoupil v roce 1929, nastoupil po lesmistru ing. Fr. Zapletalovi. A. Opluštil vedl velkostatek od roku 1934 do roku 1948. Pak převzal funkci hlavního inženýra Lesního závodu Velké Karlovice až do odchodu do důchodu v roce 1957, kdy jej postihl infarkt. V textu se zmiňuje o utajovaných těžbách v letech 2. sv. války, že Opluštil v čase války zachránil prales Razula před jeho vytěžením, o převádění a nakupech koní pro práce v lese. Zmiňuje také švagra pana A. Opluštila Karla Volka, tehdy poštovního doručovatele, který A. Opluštilovi přinášel ukázat poukázky odměn za udávání. A. Opluštil pečoval o zvěř, sám ji ale moc nelovil, to přenechával jiným. Je zde i zmínka, že Jar. Mach byl vězněn gestapem ve Vsetíně spolu s lesníkem Albertem Pešlem (nar. 9. 5. 1885) v Jevíčku na Moravě. Jaroslav Mach v Olomouci napsal šest dílů vzpomínek, které v roce 1976 daroval Karlovskému muzeu. Je velkou škodou, že se třetí část z jeho díla, kterou věnoval "Pastevnímu družstvu javornickému ve Velkých Karlovicích 1925 až 1948", **ztratila!** Své dílo Jaroslav Mach uzavřel těmito slovy:

Jaroslav Mach

"Tímto pojednáním, které je závěrečné, končím veškeré práce, které jsem až dosud napsal a jsou to:

1. Foresta - Reichové a historická skutečnost.
2. Zánik firmy S. Reich a spol.
3. Pastevní družstvo javornické Velké Karlovice 1925 - 1948.
4. UP závody Brno a velkostatek Foresta 1934 - 1948.
5. Špýmy zahradníka Mazůra.

Snažil jsem se podat v popisech a pracech věrný obraz dějů na bývalém velkostatku Velké Karlovice tak, jak jsem jej čerpal z archivních dokladů a soukromých záznamů. Ve Velkých Karlovicích jsem žil od 1. prosince 1923 až do září 1970, kdy po úmrtí manželky jsem se přestěhoval do Olomouce. Ale ani tím můj zájem o Velké Karlovice nijak neochabnul, ba právě naopak, hlouběji jsem se snažil vniknout i do dění dneška a jsem spokojen s tím, že to nebylo nadarmo. Celý ten kout Velkých Karlovic je kus krásné země a je nutno pro tuto krásu ještě mnoho v budoucnosti vykonat. Od toho je zde mladší a mladá generace - my jsme již odstoupili. Snad naše práce v budoucnu bude hodnocena kladně."

V Olomouci, v dubnu 1976
Jaroslav Mach (vlastnoručním podpisem)
KARLOVSKÉ MUZEUM (razítko)

Přispěním pana Jaroslava Křenka se mně v roce 2016 podařilo vyhledat vnučku Jaroslava Macha inženýrku Ivu Laurenčíkovou, absolventku Vysoké školy ekonomické v Praze, která žije v Olomouci a která s pietou uchovává vzpomínku na svého dědečka. O něm i o jeho předem připraveném, jak mi sdělila, setkání s K. H. Frankem 29. září 1944 v naší obci, napsala tato následující slova:

"Můj děda Jaroslav Mach byl nejzásadovější člověk, kterého jsem za svůj život poznala. Jen tak pro ilustraci. Dědeček nesnášel kouření. V životě nevypil ani limonádu v restauraci, kde se kouřilo.

Každou sobotu odcházel na schůze Pastevního družstva, které se konaly na Velkém Javorníku, cestu tam i zpět bylo třeba absolvovat pěšky. V dnešní době něco naprosto nepředstavitelného.

V životě jsem poznala pouze dva lidi, kteří nic cizího nevzáli. Dostala jsem vynadáno i za ukradené dva klasy kukuřice. Kdyby byl znám majitel, určitě by mne vyslal kukuřici vrátit, a to s omluvou.

Dalším rysem v naší rodině byla velká názorová tolerance. Děda byl spíše ateista, babička věřící, naši přátelé faráři. Děda si léta dopisoval s Mičurinem, důkazem byla jablkoň na naší zahradě, která měla červená jablka s červenými jádérky a červenou dužinou.

V Karlovicích jsem žila do šesti let, na základní školu jsem, ač nerada, musela už do Olomouce. Ale těch šest let bylo asi nejkrásnějších v mém životě. Byla to idylická doba. Děda i babička měli rádi zvířata a v hluboké úctě měli život lidský i život zvířat. Děda léta nadával na autory kanadského žertíku, kteří ho poslali do Miloňovek hledat psa Harase, jenž se údajně chytil do želez. Pes byl spokojeně doma, zato děda přišel z Miloňovek až za tmy. Další pes dědu málem připravil o život či svobodu. Pes ukradl zabijačku z kola německých financů, dnes záležitost k pousmání, ale za války značný problém. Další pes se vloudil do prodejny masa pana Potockého, po konzumaci vzorků z výlohy byl odhalen zákazníkem, který se panu Potockému posmíval kvůli tomu, že má za výlohou psí maso.

Často jsem jako dítě dědu prosila, aby mi tyhle historky vyprávěl a byla jsem jeho velmi vděčným posluchačem. Děda byl skvělý vypravěč, čehož důkazem je, že si toho téměř po padesáti letech dost vzpomínám.

Doba války byla pro babičku i dědu značně těžká, vychovávali dvě dorůstající dcery. Aby se předešlo obtěžování ze strany německých vojáků, umístila babička na jejich pokoj nápis: "Pozor záškrť!"

Děda skončil dvakrát na gestapu, byl podezřelý z převádění na Slovensko. Podezření bylo oprávněné, takže měl být dokonce zastřelen. Ale intervence ing. Zapletala verdikt změnila. Na dobu války se u nás vzpomínalo dost sporadicky.

Dlouhý rozhovor mého dědečka a K. H. Franka, z něhož pochází památná fotografie na mostě, se týkal německého plánu na vypálení Karlovic. Můj dědeček argumentoval tím, že pouze obklíčení Karlovic ze všech směrů by vyžadovalo přesun obrovského množství vojáků i techniky. Přesuny několika divizí by rozhodně neunikly pozornosti a v konečném důsledku by uteklo mnoho obyvatel, kteří by se postavili proti Němcům.

Děda připomněl, že přesuny by musely probíhat v hlubokých lesích, což byl podstatný argument. Němci pohyb po lese doslova nenáviděli a podle dědových slov se báli deset metrů po vstupu do lesa. Dalším argumentem bylo, co to způsobí z lidského hlediska, zda je lépe udržet křehkou koexistenci nebo riskovat nárůst partyzánského hnutí.

Je těžké spekulovat, co K. H. Franka přesvědčilo, zda důvody ekonomické, obava z možného debaklu. Podstatné je: Konec dobrý, všechno dobré."

Děkuji paní učitelce Věře Nezvalové, panu Jaroslavu Křenkovi a především paní ing. Ivě Laurenčíkové za jejich pomoc, bez které bych se v psaní tohoto textu neobešla.

Marie Mikulcová

OBĚTI „VELKÉ VÁLKY“ 1914 - 1918

(první část)

*„Milý! Jsi v širé dáli, kde to sotva známe,
však za tě modlíme se, vzpomínáme.
Kéž Věrozvěstci v každém voji,
jak ochráncové po tvém boku stojí“
(z farní kroniky)*

Atentát na následníka trůnu Františka Ferdinanda D'Este a jeho choť Žofii Chotkovou v Sarajevu 28. června 1914 spáchaný devatenáctiletým srbským studentem Gavrilo Principem (členem srbské revolucionářské skupiny Mladá Bosna), 1894 - 1918, jako neploletým odsouzeným ke dvaceti letům vězení, zesnulým na TBC ve vězení v Terezíně, vyvolal na Valašsku velké znepokojení, většina obyvatel ale doufala, že k válce nedojde. Srbskému království bylo zasláno nepřijatelné ultimátum a v monarchii začaly probíhat přípravy k ozbrojené intervenci. Dne 26. července 1914 proběhla částečná mobilizace a dne 28. července 1914 vydal císař František Josef I. provolání „Mým národům“, kterým vyhlásil válku Srbsku. Ve dnech 31. července až 2. srpna 1914 proběhla všeobecná mobilizace pro mužstvo tzv. první výzvy. Postupně se k válce připojovaly další státy, a tak začala první světová válka, někdy také nazývaná jako „Velká válka“. V rámci tehdejší rakousko-uherské armády se bojů účastnilo přibližně 1 200 000

Minarčík uprostřed s trubkou

vojáků z Čech a Moravy. Muži z Velkých i Malých Karlovic rukovali převážně k 3. pěšímu pluku nebo 25. zeměbraneckému pluku, které někdy byly v tisku označovány jako pluky „valašské“. Samozřejmě mohli být naši muži i chlapci povoláni i k dragounům, horským myslivcům, dělostřelcům nebo dokonce i k námořnictvu, takových však nebylo mnoho.

Třetí pěší pluk „Arcivévody Karla“ (Infanterieregiment Erzherzog Carl Nr. 3) se zúčastnil bojů na ruské frontě v Haliči, 1. prapor bojoval samostatně v Srbsku a po vypuknutí války s Itálií byl urychleně přesunut na rakousko-italskou hranici k řece Soča u města Plava. Koncem roku 1915 byl na italskou frontu přesunut z Ruska i zbytek pluku. V roce 1916 byl pluk na několik měsíců přesunut na ruskou frontu, aby pomohl zadržet tzv. Brusilovu ofenzívu, pak se vrátil zpět do Itálie. V roce 1917 byl přesunut do Rumunska a po jeho porážce zpět do Itálie, kde bojoval až do konce války. Po návratu do Československa v listopadu 1918 byli vojáci spolu s praporem valašských dobrovolníků nasazeni při obsazování pohraničí nově vzniklého státu.

25. zeměbranecký pěší pluk (Landwehr - Infanterieregiment Nr. 25) od srpna 1914 bojoval na ruské frontě v Haliči. Nejtěžší zkouškou prošel počátkem června 1916, při obraně rakouského předmostí u města Luck v Haliči. Právě v těchto místech dne 4. června 1916 udeřila ruská vojska největší silou při zahájení velké letní ofenzívy generála Alexeje Alexandroviče Brusilova. Během těchto bojů byl pluk doslova zdecimován, ztráty na životech byly strašlivé. Mnoho mužů skončilo také v ruském zajetí. Ruským vojskům se mohutným úderem podařilo zatlačit Rakušany asi o 80 km na západ, ale pak již narychlo zformované rakouské a německé zálohy dokázaly jejich nápor zastavit. Na jaře 1917 byl pluk přesunut na italskou frontu. V červnu 1918 při poslední velké rakousko-uherské ofenzívě byl pluk součástí útočného čela. Dne 18. června 1918, po několikahodinové dělostřelecké přípravě, vyrazil do útoku, vojáci násilně překonali rozvodněnou řeku Piavu a v boji zblízka dobyli strategická italská postavení na výšinách Montello. Za tento bojový výkon bylo 25. zeměbraneckému pluku později uděleno nejvyšší vyznamenání. Ofenzíva však byla Itálií zastavena, pluk při následném ústupu tvořil zadní voj armády a bránil piavské předmostí před italskými protítoky, dokud se nepodařilo zbýtkům rakouských vojsk vrátit přes řeku zpět do východních postavení.

K velmi cenným písemným pramenům naší obce patří farní kronika založená roku 1889, kterou jako „Paměti Karlovic“ začal psát František Příkryl, bývalý kooperátor velkokarlovický (1885-1887). K zahájení první světové války je ve farní kronice mimo jiné uvedeno následující: „Roku 1914 dne 2. srpna všeobecná mobilizace do 38 roků. Na 500 mužů odjíždělo ten den ke svým plukům hájit císaře a vlast. Na zastávku je doprovázely nepřehlédlné zástupy lidí. Loučení bylo dojmavé. Pláč žen a dětí srdcervoucí. Poslední s Bohem, s Bohem, železný oř zasupěl a odvážel mladé lidi do neznámých končin. Nejednoho - aby se vícekrát nevrátil.“ Tito muži bojovali na všech bojištích „Velké války“, nejprve proti Srbsku a Rusku, později proti Itálii, někteří se dostali dokonce také na západní bojiště, kde jako pomoc Němcům bojovali proti francouzské a britské armádě. Jejich hroby jsou v mnoha zemích dnešní Evropy: v Polsku, Rusku, Srbsku, Chorvatsku, Černé Hoře, Albánii, Rakousku, Itálii, ve Francii, ve Slovinsku a na Ukrajině. Proto je smutné, že až několik desítek z nich v naší obci nepřipomíná žádná pamětní deska nebo pomník.

Mezi první oběti války patřil František Borák, voják 25. zeměbraneckého pluku, který padl již 10. 10. 1914 u Przeworska v dnešním Polsku. Patrně se jedná o Františka Boráka, nar. 21. 10. 1881 v čp. 23 ve Velkých Karlovicích manželům Františku a Anně (rozené Jurečkové ze Solance) Borákovým.

Koncem 19. stol. žila ve Velkých Karlovicích, v údolí Léskové, čp. 165 početná rodina pasekáře Michala Minarčíka a jeho choti Karolíny (rozené Škornové). Manželé Minarčíkovi měli 12 dětí, ale jen 5 z nich se dožilo dospělosti. Byly to dvě dcery: Celestýna (1889 - 1959), (Anna 1884 - ?) a tři synové: Michal (? - ?), Jan (1880 - 1917) a Pavel (1892 - 1915), z nichž dva padli na frontách 1. sv. války.

Jan Minarčík se narodil 6. 5. 1880 ve Velkých Karlovicích, čp. 165. Byl ženatý, měl tři děti: Josefa, Marii a Anastázii. Narukoval k 3. pěšímu pluku, sloužil u 1. roty 1. praporu. Padl na italském bojišti dne 13. 1. 1917 u Branizze (dnes Spodnja Branica ve Slovinsku), kde byl téhož dne i pochován.

Pavel Minarčík se narodil 31. 3. 1892 ve Velkých Karlovicích, čp. 165. Byl svobodný. Narukoval k 25. zeměbraneckému pluku a padl 18. 6. 1915 v Samboru v Haliči (dnes Sambir na Ukrajině), kde byl na místním hřbitově pochován.

Dne 9. srpna 1885 se v Malých Karlovicích, čp. 47 narodil manželům Michalu a Barboře (rozené Kubáňové) Koňářkovým syn Jan. Na rodné usedlosti vyrůstal se sestrou Marií. V roce 1910 se oženil se slečnou Anežkou Dorňákovou, se kterou následně vychovával syna Josefa (1911) a dceru Marii (1913).

Narukoval k 25. zeměbraneckému pluku a účastnil se bojů v Haliči. Dne 23. července 1915 padl v bojích u řeky Bug nedaleko vesnice Dobraczin ve východní Haliči (dnes Dobrjačin na Ukrajině). Tam byl také pochován.

Paní Anežka Koňářková se po smrti svého manžela podruhé provdala za Michala Chovanečka, se kterým měla syna Filipa (1920 - 1998). Zemřela ve věku 93 let dne 19. listopadu 1981 ve Vsetíně. Svého prvního manžela přežila o 66 let.

Netypický byl osud Františka Liebigera, který se narodil v Malých Karlovicích 17. 4. 1892 a byl příslušný do Velkého Újezda. Nastoupil k válečnému námořnictvu a byl pochován 15. 5. 1917 v Castelnovo v Dalmácii (dnes Herceg Novi v Černé Hoře). Údajně měl být jedním ze 14 námořníků, kteří padli na lehkém křižníku Novara v námořní bitvě v Otrantské úžině. Při této bitvě byl na stejné lodi těžce raněn i admirál Miklós Horthy, v letech 1920 - 1944 hlavní představitel maďarského státu.

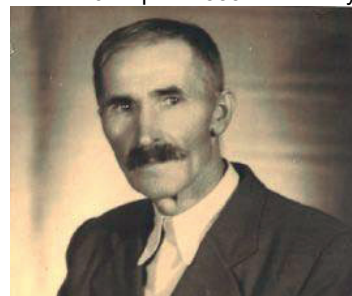
Dne 28. 12. 1882 se manželům Martinovi a Anně (rozené Švecové) Kvintovým ve velkých Karlovicích, čp. 275, narodil syn Antonín. Byl pravnukem Anny Kvintové, vdovy po Jiřím Billovi, která se 4. 7. 1758 provdala za Martina Kvintu, syna Martina Kvinty, sedláka z Rožnova. Anna Kvintová byla onou „Kvintěnou“, která darovala místo pro stavbu kostela P. Marie Sněžné (1753 - 1754). Měla 10 dětí (6 synů a 4 dcery) a zemřela 27. 6. 1775. Manžel Anny Kvintové Martin byl jedním ze čtyř mužů (Jan Bill - fojt, Jiří Janík - purkmistr, Jiří Jakeš), kteří podepsali dne 8. 2. 1788 žádost velkokarlovických občanů, zaslanou císařskému dvoru do Vídně, aby jim povolil postavit kostel nový, zděný, neboť „že jejich dřevěný kostel hrozí v přítomné době úplným spadnutím“.

Antonín Kvinta byl ženatý, se svou ženou Františkou, nar. 10. 10. 1889 v Solanci, žil na usedlosti ve Velkých Karlovicích, čp. 33. Měl tři děti: Anežku (1909), Michala (1911) a Rudolfa (1913). Narukoval do 34. zeměbraneckého pluku, 2. čety 7. roty. K datu 31. 7. 1917 byl prohlášen za mrtvého. Údajně měl zahynout poblíž Lublinu v dnešním Polsku.

Vdova po Antonínu Kvintovi se podruhé provdala za Josefa Frydrycha, kterému porodila 8 dětí (5 synů a 3 dcery). Zemřela 18. 8. 1938 ve věku 49 let, svého prvního manžela přežila o 23 let. Vzpomínku na svého dědečka s pietou uchovává paní Miroslava Mikulová (roz. Kvintová) s rodinou, Velké Karlovice, Jezerné čp. 677.

Nad vojenskými fotografiemi na své strýce Jana a Pavla Minarčíkovy zavzpomínala paní Marie Abdulová, Karolinka, Na Oboře 576, a paní učitelka Marie Oravcová, Velké Karlovice čp. 75, s pietou zavzpomínala na svého dědečka Jana Koňářka. Za jejich vzpomínky a za zapůjčení fotografií srdečně děkuji.

Marie Mikulová

Jan Koňářik

Manželka Anežka s dětmi

Málotřídní škola v Miloňově

Motto: „Být kantorem se nemá odvážit,

kdo zná jen jednu píseň.“

(Francouzské přísloví)

Když jsem v roce 1966 v I. základní devítileté škole („měšťance“) ve Velkých Karlovicích začala pod citlivým a velmi pozorným vedením milovaného uvádějícího učitele Arnošta Šrotta poznávat, co je to kantořina (na vysoké škole se to nepozná), školní výchova dětí probíhala v naší obci i ve čtyřech málotřídních školách: v Léskovém, v Podřatém, v Tísňavách, v Miloňově, do roku 1965 v údolí Bzové, kde výuku končil učitel Ivan Krystyník (1944-2004). Mým ředitelem se stal Jindřich Duda (1904 – 1967), učitel, kterého jsem si velmi vážila. Když jsme spolu hovořili o valašských povstáních, tématu mé první diplomové práce, nebo o odboji za 2. sv. války, často říkal: „Děvče, Valašsko mělo smůlu, že nemělo svého Jiráskaa.“

V té době měli posluchači pedagogických fakult povinnost absolvovat tzv. „rok řízené praxe“, ve kterém již učili na plný úvazek, byli třídními učiteli a pracovali na dlouhodobém úkolu, zadaném ředitelem školy. Tak se stalo, že mne pan ředitel J. Duda poslal do všech našich „málotřídek“ v obci, abych v nich „zmapovala“ stav jejich školních a učitelských knihoven. Až časem jsem ocenila, jak skvělý to byl úkol. Díky němu jsem totiž poznala všechny naše „údolní školičky“, jak jsem jim říkala. Bylo tradicí, že každá škola měla svou žákovskou i učitelskou knihovnu. V případě žákovské knihovny se zpravidla jednalo o několik desítek pečlivě evidovaných a v jedné nebo ve dvou skříních uložených knih, které voněly dřevem.

Rozhodla jsem se, že do všech málotřídek půjdu pěšky, tam i zpět, abych poznala, jak to měli učitelé i pan farář těžké, když do nich pěšky docházeli ze svých mimoškolních domovů. 28. 9. 1928 na cestě do školy zahynul na srdeční zástavu kooperátor P. Jan Vindiš, když pěšky stoupal na vrch Bukorýšky na cestě do školy v údolí Tísňavy, kde učil náboženství. Bylo mu 25 let.

Škola v Podřatém byla velká a byla to klasická školní budova. Stejně na mne působila i škola v Léskovém, zato školička v Tísňavách mně připadla nezvyklá, ojedinělá, půvabná. Budovu školy totiž zdobil velký krásný reliéf J. A. Komenského, ve škole byla malá, ale milá tělocvična, která se v čase plesů stávala tanečním sálem. Školu zdobilo také to, že se v ní vystřídaly dvě ředitelky: Alena Polanská a Eva Janalíková.

Nejvíce mi ale učarovala škola v Miloňově. Zpola zděná, zpola dřevěná s věžičkou a zvonkem, který oznamoval čas modlitby, vypadala jako kaple nebo kostelík. Pár schodů, předsíňka a dvě třídy, v pozdním odpoledni trochu zešeřelé. Byla výjimečná, vypadala jako ze starého příběhu, jako z nějaké kantorské pohádky. Tak si ji dodnes pamatuji. Když jsme ji v roce 1974 vyklízeli, bylo mi smutno, než jsem ji opět uviděla v rožnovském skanzenu. V doprovodu pana PhDr. J. Bogara jsem opět stála v její třídě. Jako bych se vrátila v čase. Jen pan učitel Antonín Trampota (1915 - 1995) tam již nebyl...
(Na fotografiích je škola v Miloňově a stav interiéru školy po jejím zrušení a vyklizení.)

Marie Mikulcová

U3 UKLÍZÍ ZA TŘÍ

U3 – jméno jak z filmu Akta X – je název úklidové firmy, kterou provozuje Charita Svaté rodiny Nový Hrozenkov.

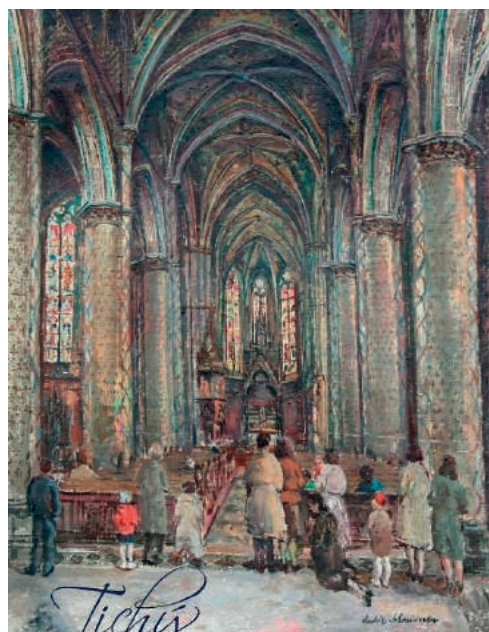
„V rámci naší firmy nabízíme úklid bytů, domů, nebytových prostor, ale také třeba údržbu trávníků nebo čištění koberců či interiérů vozidel,“ vyjmenovává alespoň část z pole působnosti Jana Štefková, vedoucí služby. A jedním dechem dodává, že zvláště na jaře, kdy lidé naplno rozjeli jarní úklid, mají každý den, co dělat.

„Před nějakým časem, ale už je to dost dávno, jsem někde viděla letáček, že charita provozuje i úklid, ale myslela jsem, že je to určeno pouze pro klienty Charity. Až moje kamarádka mě vyvedla z omylu. Ona jejich služeb využívá už nějakou dobu, nechce se ztrhat a má recht,“ směje se paní Monika H., která si právě objednala návštěvu úklidové firmy U3. „Potřebuju doma vyprat koberce. Po zimě je to katastrofa, a teď ještě ten pyl, no prostě hrůza. Když to děláte sám, po domácku, nikdy to není ono. V úklidové firmě mají kärcher, a to mám vyzkoušené, že funguje,“ uvažuje nahlas žena a hned se smíchem dodává: „Vždycky říkám, že U3 uklízí za tři. Snad ještě jeden malý dodatek pro úplnost – zisk úklidové firmy je použit zpět na činnost Charity Svaté rodiny Nový Hrozenkov. Takže si doma uklidíte a ještě pomůžete dobré věci.“

Více informací podá: Jana Štefková, mobil: 739507121

ren

Na Soláni Obrazy Chrámů spatřené...

Tichý
majestát
chrámů

Ludvík Schneiderka

Valašský ateliér U Hofmanů na Soláni

Vas zde na výstavu v rámci 18. malířských cest kolem Soláně.

Vernisáž

sobota 24. června 2017 ve 14 hodin

Úvodní slovo / Dalibor Malina / Petr Schneiderka

Hudební doprovod / Noca

otevřeno v sobotu a v neděli od 10 do 18 hodin do 27. srpna 2017

Letem
retro světem

Výstava v rámci 18. malířských cest kolem Soláně

Jekatěrina Dominová
Aleš Vondřich

obrazy / grafika / keramika

Vernisáž / **sobota 24. června 2017 ve 14 hodin**

Úvodní slovo / Marcela Kovaříková / Dalibor Malina

Hudební doprovod / Noca

otevřeno do 27. srpna v sobotu a v neděli od 10 do 18 hodin

Umělecké srdce Soláně bije stále silně. Atelier u Hofmanů, nositel hrdých tradic Soláňských kumštůřů připravil další, hned dvě zajímavé výstavy v rámci 16. Malířských cest kolem Soláně. Pro výstavu „Tichý majestát chrámů“ tentokrát paní Marcela Vajceová a její spolupracovníci spolu s panem docentem Petrem Šnajderkou připravili ojedinělou exhibici děl Mistra Ludvíka Šnajderky, nejmladšího z bratří rodu. Výstava je zaměřena na jednu ze stěžejních částí jeho tvorby. Jde o obrazy interiérů pražských kostelů a katedrál vytvořených umělcem v padesátých letech minulého století. Téma a doba vzniku vytvářejí zajímavý kontrast, který vnímavý návštěvník s obdivem a zamyšlením ocení.

Další výstava Letem retro světem pohládí obrazy a grafikou Jekatěрины Dominové a Aleše Vondřicha.

Obě výstavy zahajují 24. června ve 14 hodin.

**Příslušenství pro automobily,
zemědělskou a lesní techniku**

oleje
a provozní kapaliny

autobaterie,
motobaterie

pneumatiky,
protektory

závaží, ventily,
opravný materiál

Kontakt: Milan Korytář, Velké Karlovice 1014

604 672 791

info@lufty.cz

www.lufty.cz